

Size Saygı Duyulmasını İstiyorsanız Dürüst Olun

1. ETKİNLİK

Metni okurken önemli bulduğunuz ifadeleri kendi cümlelerinizle aşağıya not alınız. Belirlediğiniz bu ifadeleri arkadaşlarınıza okuyunuz. Onların belirlediği ifadeleri dinleyerek önemli bulduğunuz ifadelerin benzer olup olmadığı hakkında konuşunuz.

- **Cevap:**

Kendinize karşı dürüst olabilmek için kendinizi olabildiğince tarafsız bir gözle incelemeniz gerek.

Kendisiyle barışık kişinin en önemli özelliklerinden biri kendine gülebilmesidir.

Huzurlu ve tutarlı bir insan olmak istiyorsanız, bu konuda da dürüst olun, kafanız ve gönlünüzle inandıklarınızı savunun.

Kendinize karşı dürüst olmak sadece saygınlık değil, gelecekteki kararlarınızda isabet, başarı ve mutluluğu getirecektir.

2. ETKİNLİK

1. Etkinlikte aldığınız notları tablodaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Bir konu hakkında ileride hatırlanması amacıyla tekrar bakmak için tutulan kısa yazılara not denir. İhtiyaç duyduğunuz birçok alanda not alabilirsiniz. Not alırken hatırlamanızı kolaylaştıracak anahtar kelimeler kullanabilirsiniz. Kullanılmayan defter ya da boş sayfaları kullanarak kendiniz de bir not defteri yapabilirsiniz.

Not alırken kısa cümleler kullandım. (evet)

Zamanı iyi değerlendirdim. (evet)

Metni dikkatli bir şekilde okudum. (evet)

Metnin ana fikrini notlarımda belirttim. (evet)

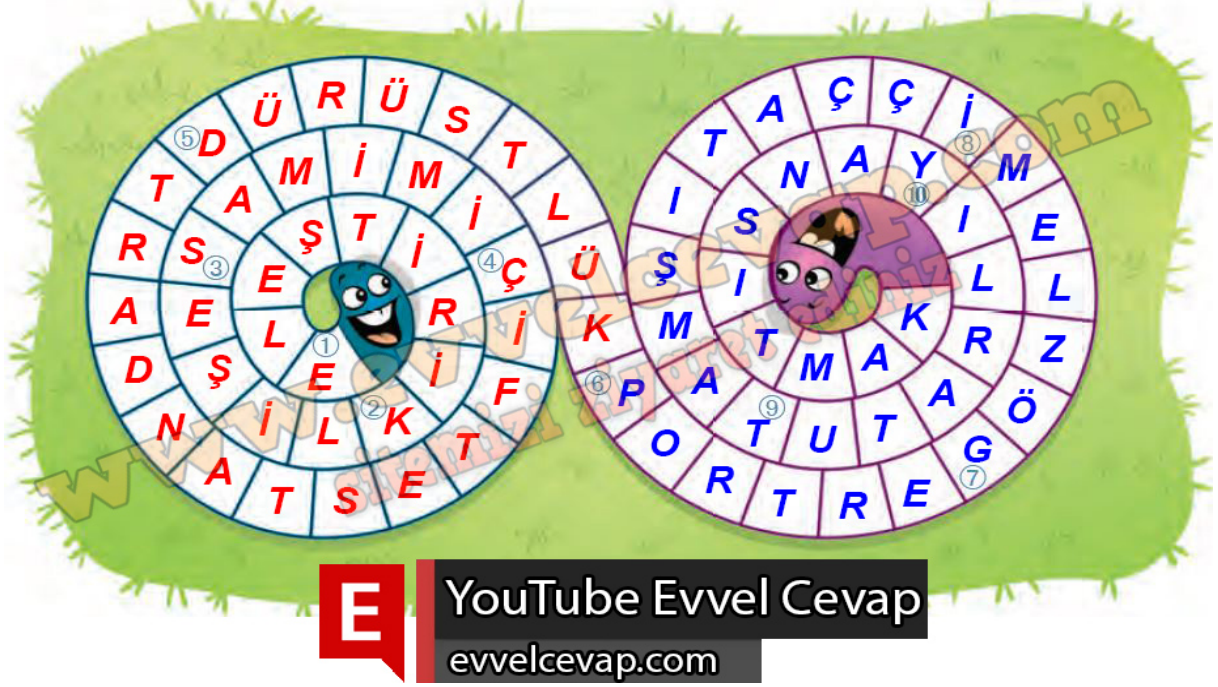
Hatırlamamı kolaylaştıracak anahtar kelimeler kullandım. (evet)

Aldığım notlar metni anlamamı kolaylaştırdı. (evet)

Not alırken hızlı ama okunaklı yazdım. (evet)

3. ETKİNLİK

Aşağıda verilen kelimeleri ve kelime gruplarını, sözlük anlamlarından yararlanarak bulmaca içine yerleştiriniz.

çifte standart	iç çatışma	dürüstlük	portre	eleştiri
gözlem	samimi	klişe	yansıtmak	tutarlı

1. Bir insanı, bir eseri, bir konuyu doğru ve yanlış yanlarını bulup göstermek amacıyla inceleme işi, tenkit. (**eleştiri**)
2. Özgünlüğü olmayan, değişiklik göstermeyen, bilineni tekrarlayan. (**klişe**)
3. Candan, açık yüreklilikle davranan. (**samimi**)
4. Kişiye veya duruma göre farklı davranışlarda bulunma, tutarlı olmama. (**çifte standart**)
5. Doğruluk. (**dürüstlük**)
6. Bir kimsenin yağlı boya, sulu boya, kara kalem vb. bir yolla yapılmış resmi. (**portre**)
7. Bir olayın veya gerçeğin, dikkatlice ve planlı bir şekilde ele alınıp incelenmesi. (**gözlem**)
8. İnsanın bir kavram, konu ya da fikir konusunda çelişkiye düşmesi. (**iç çatışma**)
9. Aralarında çelişki bulunmayan, her bakımdan uyumlu. (**tutarlı**)
10. Işık, ses, görüntü vb.ni geri göndermek, yansımasını sağlamak. (**yansıtmak**)

Anlamını öğrendiğiniz bu kelimelerden dördünü birer cümlede kullanınız.

- **Cevap:**

Yaptığım konuşma hakkındaki **eleştiri**lerini duymak istiyorum.

Samimi olduğuna inanmadığım kişilerle arkadaşlık yapma.

Gözlemlerin sonucu araçların yayaalara yol vermediğini gördüm.

Ekrana **yansıtılan** görüntülerde adamın yüzü görünmüyordu.

4. ETKİNLİK

a. Metinden alınan aşağıdaki cümleleri okuyarak “-ki” ve “-de” ekleriyle “ki” ve “de” bağlaçlarının yazılışlarına dikkat ediniz. Bunlardan bazılarının kendinden önceki kelimeye bitişik yazıldığı hâlde bazılarının neden ayrı yazıldığı konusunda düşününüz.

“Ayşe’ninkme, Mehmet’inkine uymasa da fikrinizi söyleyin.”

“Diyelim ki bir konu tartışılıyor, size de fikriniz soruldu.”

“Sonra da kendinize gülün yani çok da ciddiye almayın kendinizi.”

“Bundan sonra sıra geliyor, fikrinde, sözünde ve davranışlarında da dürüst olmaya.”

Cümledeki eş görevli kelimeleri veya önermeleri birbirine bağlayan “ki” ve “de” bağlaçları, kendisinden önce gelen kelimeden her zaman ayrı yazılır, “-de” ve “-ki”nin ek olduğu durumlarda bu ekler kendilerinden önce gelen kelimelere bitişik yazılır.

“de” ve “ki”nin bağlaç mı yoksa ek mi olduğunu ayırt etmek için aşağıdaki yöntemleri kullanabiliriz:

Birinci Yöntem

O “ki”nin olduğu kelimeye -ler veya -lar ekini ekleyin. Eğer kelimenin anlamı bozulmazsa bu ek olan -ki’dir ve bitişik yazılır. Eğer kelimenin anlamı bozulursa bu bağlaç olan ki’dir ve ayrı yazılır.

İkinci Yöntem

O Cümle içerisinde cümleden “de” yi çıkarttığımızda cümlenin yapısında bir bozukluk olmuyorsa “de” bağlaçtır ve ayrı yazılır. Cümlenin yapısı bozuluyorsa “-de” burada ek olarak kullanılmaktadır. Bu nedenle kendisinden önceki kelimeye bitişik yazılır.

b. Aşağıdaki cümlelerde yanlış yazılan “de” ve “ki”leri tespit ediniz. Cümleleri doğru olacak şekilde altlarındaki yazma alanlarına yazınız.

Ahmet’in ki pek güzel olmamış.

- **Cevap:** Ahmet’**inki** pek güzel olmamış.

İrem’lede seninlede bu iş olmayacak.

- **Cevap:** İrem’le **de** seninle **de** bu iş olmayacak.

Bu iş öyle bir işki başarmak çok zor.

- **Cevap:** Bu iş öyle bir iş **ki** başarmak çok zor.

Kitabın biz de kalmış.

- **Cevap:** Kitabın biz**de** kalmış.

5. ETKİNLİK

Sınıfa getirdiğiniz karikatürleri arkadaşlarınıza göstererek bunlarda verilen mesajlar hakkında arkadaşlarınızla tartışınız. Karikatürlerden en beğendiklerinizi sınıf panosunda sergileyiniz. Bu karikatürleri beğenmenizin nedenleri üzerinde düşüncelerinizi açıklayınız.

- **Cevap:** Bu etkinlik sınıfta yapılacaktır.

6. ETKİNLİK

Serim, bir hikâyenin girişidir. Okurun okuyacağı metne merak duyması bu bölümde sağlanır. Düğüm, olayların geliştiği ve ayrıntılandırıldığı bölümdür. Bu bölümde okurun merakı en üst seviyeye çıkar. Çözüm bölümü ise adından anlaşılacağı gibi olayların sonlandığı, okurun merakının giderildiği bölümdür. Hikâye türü metinlerde serim ve çözüm bölümleri genellikle kısa, düğüm bölümü ise uzundur.

“Tilki ve Leylek” masalını hatırlayınız. Bu masalda tilkinin leyleği yemeğe çağırdığı bölüm, serim bölümüdür. Leylekle dost olan tilkinin sevincinden uyuyamadığının anlatıldığı paragraf, çözüm bölümüdür. Aradaki anlatımlar ise düğüm bölümünü oluşturmaktadır.

Defterinize hayalî unsurlara da yer vererek dürüstlüğün önemini anlatan bir hikâye yazınız. Yazınızda serim, düğüm ve çözüm bölümlerine dikkat ediniz.

Hikâyenizi yazarken “de” ve “ki”lerin yazımına dikkat ediniz.

Hikâyenizi bitirdikten sonra gözden geçirerek yazım ve noktalama yanlışlarınız varsa bunları düzeltiniz. Hikâyenizi arkadaşlarınıza okuyunuz.

- **Cevap:**

BOZUK KALEMLER

Sınıfta sınıf başkanı seçilecekti. Öğretmen sınıf başkanı seçimi için her zamankinden farklı bir yöntem seçti. Herkese birer tükenmez kalem dağıttı. Bu kalemler ile niçin sınıf başkanı olmak istediklerini, sınıf başkanı olduktan sonra neler yapacaklarını yazmalarını istedi. Ertesi gün bütün yazıları okuyacak, en güzel yazı yazanı sınıf başkanı seçecekti.

Öğrenciler evlerine gittiler. Yazıyı yazmaya başladılar fakat bir sorun vardı. Öğretmenin dağıttığı kalemler yazmıyordu. Hepsi bozuktu. Yine de herkes başka kalem ile yazısını yazdı.

Ertesi gün herkes öğretmene yazdıkları yazılar teslim etti. Sadece Ahmet yazısını teslim etmemişti. Öğretmen sebebini sorduğunda Ahmet:

— Öğretmenim. Yazıları dağıttığınız kalemler ile yazmamızı istemiştiniz. Fakat bana verdiğiniz kalem bozuktu. Onun için yazmadım.

Öğretmen bu cevaptan sonra çocuklara dönerek:

— Evet çocuklar. Size yazılarınızı size dağıttığım kalemler ile yazmanızı söylemiştim. Size verdiğim kalemlerin hepsi bozuktu. Hepiniz başka kalemler ile yazılarınızı yazdınız. Sadece Ahmet kalemi bozuk olduğu için yazısını yazmadı. Bu dürüstlüğünden dolayı Ahmet’i sınıf başkanı olarak seçiyorum. Dürüstlük her şeyden önemli bir davranıştır.